

CYGNUS

Medlemsblad

för

Östergötlands Astronomiska Sällskap

Accepterar du som är medlem att, i stället för genom postutskick, själv hämta CYGNUS från vår hemsida? Sänd då ett e-brev till **lennart.samuelsson@snabela.radostar.se** och anmäl att du vill vara med på **ÖAS e-medlemslista**. Då får du meddelanden via e-post om aktuella händelser, och när en ny CYGNUS finns att hämta. (Byt *snabela* mot @, ett sätt att minska risken för SPAM.)

KALLELSE

ÖAS kallar härmed till årsmöte torsdagen den 12 mars 2008, kl 18.30 i rum E324 i Fysikhuset, Linköpings universitet.

Efter årsmötet får vi höra ett föredrag av professor Kerstin Jon-And, Stockholms universitet, Hon presenterar **Big-Bang apparaten i CERN.**

Dagordning:

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande, sekreterare och justeringsman för årsmötet
3. Har årsmötet utlysts i tillräckligt god tid?
4. Dagordning
5. Verksamhetsberättelse för år 2008
6. Ekonomisk redovisning för år 2008. Budget för 2009.
7. Revisorernas berättelse
8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
9. Val av ordförande och styrelseledamöter
10. Val av två revisorer
11. Val av valberedning
12. Astronomiåret 2009, speciellt 2-5 april
13. Program för 2009/2010
14. Landeryds observatorium (ev kamerainköp) och Värmestugan
15. ÖAS e-medlemslista
 - * Information om att ny CYGNUS kan hämtas via hemsidan
 - * Observationsinformation
 - * Inbetalningskort för årsavgiften skickas bara ut till medlemmar utan e-post. Betalas senast 31/1.
16. ÖAS hemsida: < www.astronomi-oas.nu >
17. Mötet avslutas

Obs! I början av år 2009 är ÖAS sekreterare Åsa Thorén på utlandsresa och ersätts av Ragnar Erlandsson, ragnar.erlandssonsnabelacomhem.se

ÖAS POSTADRESS

ÖAS
c/o Åsa Thorén
Platens väg 30
590 77 Vreta Kloster

SEKRETERARE

Åsa Thorén
Bostad: 013-12 53 25
e-post: asa.thorensnabelalinkoping.se

ORDFÖRANDE

Lennart Samuelsson
Kvinnebyvägen 107
589 33 Linköping
Bostad: 013-15 53 60
Mobil: 07-30 40 87 50
e-post: lennart.samuelsson@snabela.radostar.se

ÖAS POSTGIRO

431 37 13-2

ÖAS program 2009, som är ett Internationellt astronomiår.

FEBRUARI

ÖAS observationsvecka 23/2 – 26/2 2009, kl 19.30.

Plats: Landeryds observatorium/Värmestugan

Du är välkommen att åka bil ända fram till observatoriet mellan kl 19.15 - 19.30 (en bokad visning slutar kl 19.00).

Vänd bilen så att du fritt kan lämna platsen när du vill utan att störa de övriga med billyset. *Måndag, tisdag och onsdag är observatoriet öppet endast om det är stjärnklart väder.*

På torsdagen är du välkommen oberoende av vädret.

Vid dåligt väder får du en teoripresentation inomhus.

Visningar vid Landeryds observatorium.

Bokning via ÖAS hemsida:

www.astronomi-oas.nu

MARS

To 12/3 kl 18.30 ÖAS årsmöte.

Plats: Fysikhuset, Linköpings universitet.

Föredrag: Professor Kerstin Jon-And, Stockholms universitet, presenterar Big-Bang apparaten i CERN

To 26/3 kl 19.30 ÖAS observationskväll.

Plats: Landeryds observatorium/Värmestugan

Visningar vid Landeryds observatorium.

Bokning via ÖAS hemsida:

www.astronomi-oas.nu

APRIL

2 – 5 april : Öppet hus, se www.astronomi2009.se

Varje kväll kl 20.30 (oberoende av vädret) är alla intresserade välkomna till parkeringsplatsen vid Landeryds golfbana. Där möter visningspersonal som ledsagar grupper på ca 15 personer fram till observatoriet. Vid molnigt väder får deltagarna nöja sig med en visning av observatoriet.

Vid solskensväder kl 13.00 -14.00 är alla välkomna att med hjälp av ett väl skyddat teleskop (och solskyddande glasögon) se på solen och dess eventuella fläckar. **Visningsplats: parkeringen vid Ekholmens centrum.**

”Astronomiåret 2009” (se även sid 4 nedan)

Hela verksamheten inom ÖAS är till för att sprida kunskap om vår stjärnhimmel. Under våren 2009 planerar vi i ÖAS, som en extrainsats med anledning av Astronomiåret 2009, att ge föredrag och visningar t ex avseende månen eller solen. Skolor och andra som vill få del av den verksamheten är välkomna att framföra önskemål om att någon från ÖAS kommer och håller föredrag eller visning. Sänd då ett e-brev till lennart.samuelssonsnabelaradostar.se med ett specifikt önskemål eller för att få ytterligare information.

Exempel: I mars 2009 leder Lennart Samuelsson en studiecirkel hos Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, NBV. Titeln blir ”Vår stjärnhimmel” och den omfattar dels teori (två möten), dels ett observationstillfälle.

Det ambitiösa internationella, regionala och nationella projektet presenteras rätt utförligt på hemsidan <http://www.astronomi2009.se/evenemang>

x

HELA ÅRET

Introduktionskurs i handhavande av Emma. (Lennart/Per Börjesson)

Enstaka medlemmar som avser att utbilda sig i handhavandet av ÖAS teleskop är välkomna att delta i bokade visningar.

Kontakta då den som ansvarar för visningen. Endast en extra person per visning kan accepteras.

Fotografering.

(Anders H, Anders W, Jakob S-i, Jan, Ragnar, Sven, Ulf)

Stjärnhimlens Tio-i-topp 2009

Vid ÖAS/NAK:s möte om Vinterns stjärnhimmel den 29 januari presenterade Sven Mårdh en lista över de 10 mest intressanta händelserna på stjärnhimlen 2009. Hela listan kan hämtas via www.nak.se. **Venus som nu lyser så klart** (starkast den 19 februari) på kvällshimlen, kan ses som både aftonstjärna och morgonstjärna under tiden 14 till 26 mars. Därefter lyser den allt starkare som morgonstjärna (starkast den 2 maj). I mars kommer Saturnus att lysa hela nätterna, men ringarna kan bara ses ur en ytterst liten vinkel. **Saturnus hittas under Lejonet** och nära den planeten och stjärnan Regulus kan en **ny komet, Lulin**, hittas med en mindre kikare.

ÖAS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2008,

sällskapets 31:e verksamhetsår!

Styrelsen har genomfört 5 protokollförda sammanträden under året. Styrelsens sammansättning har sedan årsmötet 2008-03-12 varit: Lennart Samuelsson (ordförande), Arno Platau (vice ordförande), Åsa Thorén (sekreterare & ungdomssektionen), Sven Magnusson (kassör), Anders Hartman (webbmaster), Anders Wettergren (ansvarig för observationskvällar), Ragnar Erlandsson (ledamot) och Carl Öhman (ledamot).

Revisorer har varit Jan Lundgren och Barbro Nordström.

Valberedning har utgjorts av Carl-Olow Larsson (sammankallande) och Britt-Marie Borén.

Medlemsantalet var vid utgången av 2008 totalt 93, vilket är 10 medlemmar färre än föregående år. Antalet e-medlemmar var 62 st (2007 var det 60 st).

Årsavgiften till ÖAS har under 2008 varit oförändrat 50 kr för juniorer och 100 kr för övriga medlemmar. Medlem som genom ÖAS prenumererat på tidskriften *Populär Astronomi* och därmed har löst medlemskap i Svenska Astronomiska Sällskapet har dessutom betalat 190 kr.

Populär Astronomi har under 2008 utkommit med fyra nummer. 73 av ÖAS medlemmar har under 2008, genom sitt dubbla medlemskap i både ÖAS och SAS, prenumererat på tidskriften (att jämföras med 73 stycken 2007).

CYGNUS, ÖAS medlemsblad, har under 2008 utkommit med fyra nummer. Medlemsbladet har innehållit information till medlemmarna om planerad och genomförd verksamhet samt korta referat av de föredrag som hållits på sällskapets möten. De medlemmar som så önskat har kunnat anmäla sig som e-medlem och har därmed genom e-brev fått information om aktuella händelser och sällskapets verksamhet samt om att nytt nummer av CYGNUS funnits att hämta på sällskapets hemsida på Internet.

Ove Huzell, ÖAS nestor, dog på sin 89-årsdag den 21 augusti 2008. Ove var själv mycket nöjd med sitt fantasiskt innehållsrika liv och ända in på dödsbädden hade han ett helt otroligt bra minne. Tack vare Oves entusiasm och idoga arbete kunde Landeryds observatorium byggas under hans ledning. Östergötlands Astronomiska Sällskap kommer att sakna Ove, och vi minns honom med mycket stor tacksamhet och glädje.

LANDERYDS OBSERVATORIUM

Observatoriechef:	Ove Huzell (fram till augusti)
Visningspersonal:	Anders Hartman (må), Lennart Samuelsson (ti), Arno Platau (on), Per Törnquist (to)
Elförbrukning (2008):	2112 kWh (2112 kr inklusive försäkring via Landeryds golfklubb)

Värmestugan har även detta år utnyttjats flitigt både i samband med visningar och för mötesverksamhet. Under 2008 har 24 besökstillfällen noterats i loggboken (22 st år 2007).

Astronomiska observationer har under 2008 i sällskapets regi genomförts vid 20 (16 st år 2007) visningstillfällen för totalt ca 330 deltagare (240 st år 2007). Ett antal ÖAS-kvällar och enskilda observationer/fotograferingstillfällen har dessutom genomförts, se nedan.

Observations-TEMA har förberetts och genomförts av Anders Wettergren de ÖAS-kvällar då moln hindrat observationer. Detta har varit mycket uppskattat och har inneburit att vi har haft verksamhet i värmestugan även när observationsvädret varit ofördelaktigt.

ÖAS grupp för **CCD-fotografering** har bestått av Ragnar Erlandsson, Anders Hartman, Sven Magnusson, Arno Platau, Ulf Oreborn, Jakob Sagatowski, Jakob Selbing, Jan Wenäll och Anders Wettergren.

ÖAS föreningsmöten som genomförts under året sammanfattas i nedanstående tabell:

2008-01-24	ÖAS/NAK-möte Vinterns stjärnhimmel (Värmestugan / Landeryds observatorium)	Sven Mårdh (NAK) presenterade 10 intressanta objekt som kunde ses på stjärnhimlen under 2008. Efter mötet inomhus kunde flera av de 17 deltagarna studera några objekt med hjälp av ÖAS teleskop Emma.
2008-02-18 till -02-21	ÖAS-observationsvecka (Värmestugan / Landeryds observatorium)	ÖAS observationsvecka mån/tis/ons – observationer endast vid klart väder på måndagen, torsdag, mulet väder men teoripresentation (Anders W).
2008-03-12	ÖAS årsmöte (Linköpings universitet)	Efter årsmötet fick vi höra ett föredrag av Sofie Feltzing, Lunds universitet, om Klotformiga stjärnhopar och hur galaxer bildas
2008-03-27	ÖAS-kväll (Värmestugan / Landeryds observatorium)	Observationskväll genomfördes vid Landeryds observatorium. Mulet väder men teoripresentation (Anders W).
2008-09-25	ÖAS/NAK-kväll (Värmestugan / Landeryds observatorium)	Observationskväll genomfördes vid Landeryds observatorium, molnfritt.
2008-10-16	ÖAS höstmöte (Linköpings universitet)	Efter mötet med fastställande av årsavgifter 2009 gav Henrik Johansson, doktorand vid forskarskolan astrobiologi, Stockholms universitet ett föredrag med titeln: Planeten Mars och liv utanför jorden.
2008-11-03 till -11-06	ÖAS-observationsvecka (Värmestugan / Landeryds observatorium)	ÖAS observationsvecka mån/tis/ons – tyvärr mulet, observationer endast vid klart väder, torsdag – mulet men teoripresentation (Anders W)

Under februari, mars, september och oktober kunde grupper på normalt 15 personer boka sig för *Visningar av stjärnhimlen vid Landeryds observatorium*. Bokning kunde göras via ÖAS hemsida: www.astronomi-oas.nu

Linköping 2009-03-12

.....
Ragnar Erlandsson
Sekreterare

.....
Lennart Samuelsson
Ordförande

----- X -----

Obs! Ett nationellt astronomiläger för ungdomar äger rum den 3 – 5 april 2009 på Barnens Ö.
Mer information på Stiftelsen Egna Vingars hemsida www.egnavingar.se